

SMERNICA RADY

z 12. júna 1986

o ochrane životného prostredia a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve

(86/278/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

zo zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej články 100 a 235,

zo zreteľom na návrh Komisie, ¹⁾

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia, ²⁾

zo zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru, ³⁾

keďže cieľom tejto smernice je regulovať použitie splaškových kalov v poľnohospodárstve takým spôsobom, aby sa predišlo škodlivým účinkom na pôdu, vegetáciu, zvieratá a človeka a zároveň podporiť ich správnu aplikáciu;

keďže rozdiely v predpisoch členských štátoch o použití splaškových kalov v poľnohospodárstve by mohli ovplyvniť činnosť spoločného trhu; keďže preto by mala byť podnietená aproximácia právnych predpisov stanovená podľa článku 100 zmluvy;

keďže sa smernica Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch ⁴⁾ nevzťahuje na splaškové kaly používané v poľnohospodárstve;

keďže opatrenia, ktoré sú stanovené v smernici rady 78/319/EHS z 20. marca 1978 o toxickom a nebezpečnom odpade ⁵⁾ sa tiež vzťahujú na splaškové kaly obsahujúce alebo kontaminované látkami alebo materiálmi uvedenými v prílohe tejto smernice 78/319/EHS, ktoré majú také vlastnosti alebo sú prítomné v takých množstvách alebo koncentráciách, že predstavujú nebezpečenstvo ľudskému zdraviu alebo životnému prostrediu;

keďže by mali byť vypracované osobitné ustanovenia na zabezpečenie toho, aby boli zvieratá, ľudia, rastliny a životné prostredie plne chránené pred škodlivými účinkami zapríčinenými nekontrolovaným použitím kalov;

keďže táto smernica je tiež zameraná na ustanovenie určitých prvotných opatrení spoločenstva týkajúcich sa ochrany pôdy;

¹⁾ Ú. v. ES C 264, 8.10.1982, s. 3 a Ú. v. ES C 154, 14.6.1984, s. 6.

²⁾ Ú. v. ES C 77, 19.3.1984, s. 136.

³⁾ Ú. v. ES C 90, 5.4.1983, s. 27.

⁴⁾ Ú. v. ES L 194, 25.7.1975, s. 39.

⁵⁾ Ú. v. ES L 84, 31.3.1978, s. 43.

keďže kaly môžu mať cenné vlastnosti z hľadiska poľnohospodárstva a z tohto dôvodu je podpora ich použitia v poľnohospodárstve, ak sú správne použité, plne oprávnená; keďže použitie splaškových kalov nesmie narušiť kvalitu pôdy a poľnohospodárskych produktov;

keďže určité ťažké kovy môžu byť toxické pre rastliny a tiež pre človeka, keď sú prítomné v plodinách; keďže je nevyhnutné stanoviť pre tieto prvky záväzné limitné hodnoty v pôde;

keďže použitie kalov by malo byť zakázané, ak koncentrácia týchto kovov v pôde presahuje tieto limitné hodnoty;

keďže je navyše nevyhnutné predchádzať prekračovaniu týchto limitných hodnôt v dôsledku používania kalov; keďže na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné obmedziť množstvo ťažkých kovov, ktoré sa pridávajú do obrábanej pôdy, stanovením maximálnych množstiev ročne použitých kalov a zabezpečením, aby limitné hodnoty pre koncentráciu ťažkých kovov v používaných kaloch neboli prekročené, alebo požadovať zabezpečiť, aby limitné hodnoty pre množstvá ťažkých kovov, ktoré sa môžu pridať do pôdy na základe 10-ročného priemeru, neboli prekročené;

keďže kal musí byť pred použitím v poľnohospodárstve upravený; keďže však členské štáty môžu za určitých podmienok povoliť použitie neupravených kalov, ak neohrozia zdravie ľudí alebo zvierat a ak sú do pôdy vstrekané alebo zapracované;

keďže medzi použitím kalov a vyvedením dobytku na pašu alebo zberom krmovín alebo určitých plodín, ktoré spravidla prichádzajú do priameho kontaktu s pôdou a konzumujú sa spravidla v surovom stave, musí uplynúť určitá doba; keďže musí byť zakázané použitie kalov na plodiny a zeleninu počas obdobia rastu, s výnimkou pestovania ovocných stromov;

keďže by kaly mali byť používané za podmienok, ktoré zabezpečujú ochranu pôdy, povrchovej a podzemnej vody v súlade so smernicami 75/440/EHS ¹⁾ a 80/68/EHS ²⁾;

keďže na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné monitorovať kvalitu kalov a pôd, na ktoré sa používajú, a z tohto dôvodu robiť analýzy a určité výsledky oznámiť užívateľom;

keďže určité podstatné informácie by mali byť uchované za účelom zabezpečenia lepšej informovanosti o používaní kalov v poľnohospodárstve a keďže takéto informácie majú byť Komisii predkladané formou pravidelných správ; keďže na základe týchto správ, ak to bude potrebné, Komisia vypracuje návrhy na zabezpečenie lepšej ochrany pôdy a životného prostredia;

keďže kaly z malých čističiek odpadových vôd, ktoré čistia najmä odpadové vody z domácností, predstavujú pre zdravie ľudí, zvierat a rastlín a pre životné prostredie malé nebezpečenstvo a mali by byť preto vyňaté z určitých stanovených povinností vzťahujúcich sa k informáciám a analýzám;

keďže členské štáty by mohli stanoviť prísnejšie opatrenia, ako sú stanovené v tejto smernici; keďže takéto opatrenia by mali byť oznámené komisii;

¹⁾ Ú. v. ES L 194, 25. 7. 1975, s. 26.

²⁾ Ú. v. ES L 20, 26. 1. 1980, s. 43.

keďže vedecko-technický pokrok môže vyvolať potrebu rýchleho prispôsobenia určitých požiadaviek stanovených v tejto smernici; keďže za účelom uľahčenia zavedenia opatrení potrebných na tento účel by mal byť stanovený postup, ktorý by zaviedol úzku spoluprácu medzi členskými štátmi a Komisiou; keďže táto spolupráca by sa mala realizovať v rámci Výboru pre prispôsobenie vedecko-technickému pokroku;

keďže zmluva neposkytuje okrem článku 235 potrebné právomoci,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Účelom tejto smernice je upraviť používanie splaškových kalov v poľnohospodárstve takým spôsobom, aby sa predišlo škodlivým vplyvom na pôdu, rastlinstvo, zvieratá a človeka a týmto spôsobom podporiť správne použitie týchto splaškových kalov.

Článok 2

Na účely tejto smernice:

(a) „kal“ znamená:

- (i) zostatkový kal z čističiek odpadových vôd upravujúcich odpadové vody z domácností a komunálnych odpadových vôd a z ostatných čističiek odpadových vôd upravujúcich odpadové vody podobného zloženia ako sú odpadové vody z domácností a komunálne odpadové vody;
- (ii) zostatkový kal z vyhnívacích nádrží a ostatných podobných zariadení na úpravu splaškov;
- (iii) zostatkový kal z iných čističiek odpadových vôd ako sú uvedené pod bodmi (i) a (ii);

(b) „upravený kal“ znamená:

kal, ktorý prešiel biologickou, chemickou alebo tepelnou úpravou, dlhodobým skladovaním alebo akýmkoľvek iným vhodným procesom tak, aby bola významne znížená jeho schopnosť fermentácie a zdravotné riziká vyplývajúce z jeho použitia;

(c) „poľnohospodárstvo“ znamená:

pestovanie všetkých typov obchodovateľných plodín používaných na výrobu potravín vrátane za účelom chovu dobytka;

(d) „použitie“ znamená:

rozmiestnenie kalov na pôdu alebo akákoľvek iná aplikácia na a v pôde.

Článok 3

1. Kal uvedený v článku 2 písm. a) bode (i) môže byť použitý v poľnohospodárstve iba v súlade s touto smernicou.
2. Bez toho, aby bola dotknutá smernice 75/442/EHS a 78/319/EHS:
 - kal uvedený v článku 2 písm. a) bode (ii) môže byť v poľnohospodárstve použitý podľa všetkých podmienok, ktoré dotknutý členský štát môže považovať za potrebné na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia,
 - kal uvedený v článku 2 písm. a) bode (iii) môže byť v poľnohospodárstve použitý, iba ak je jeho použitie upravené dotknutým členským štátom.

Článok 4

Hodnoty koncentrácií ťažkých kovov v pôde, na ktorú sú kaly použité, koncentrácií ťažkých kovov v kaloch a maximálnych ročných množstiev tých ťažkých kovov, ktoré môžu byť do poľnohospodárskej pôdy zavedené, sú uvedené v prílohách I A., I B a I C.

Článok 5

Bez toho, aby bol dotknutý článok 12:

1. Členské štáty zakážu použitie kalov, ak koncentrácia jedného alebo viacerých ťažkých kovov v pôde prekročí limitné hodnoty , ktoré sú stanovené v prílohe I A a vykonajú nevyhnutné kroky na zabezpečenie toho, aby tieto hodnoty neboli v dôsledku použitia kalov prekročené.
2. Členské štáty upravia použitie kalov takým spôsobom, aby hromadenie ťažkých kovov v pôde nevedlo k prekročeniu limitných hodnôt uvedených v odseku 1. Za účelom dosiahnutia tohto cieľa členské štáty uplatnia jeden alebo druhý postup, ktoré sú uvedené pod písm. a) alebo b) :
 - (a) členské štáty stanovia maximálne množstvá kalov vyjadrené v tonách sušiny, ktoré môžu byť použité na jednotku plochy pôdy za rok pri dodržaní limitných hodnôt na koncentráciu ťažkých kovov v kaloch, ktoré sú stanovené v súlade s prílohou I B; alebo
 - (b) členské štáty zabezpečia dodržiavanie limitných hodnôt na množstvá kovov zavedených do pôdy na jednotku plochy za čas stanovený v prílohe I C.

Článok 6

Bez toho, aby bol dotknutý článok 7:

- (a) kal sa pred použitím v poľnohospodárstve upraví. Členské štáty však za určitých nimi stanovených podmienok môžu povoliť použitie neupravených kalov, ak sú do pôdy vstrekané alebo zapracované;

(b) pôvodcovia splaškových kalov poskytnú pravidelne užívateľom všetky údaje uvedené v prílohe II A.

Článok 7

Členské štáty zakážu použitie kalov alebo dodávky kalov na použitie na:

- (a) trávne porasty alebo krmoviny, ak má byť tráva spásaná alebo krmoviny zozbierané predtým, ako uplynie istá doba. Táto doba, ktorú stanovujú členské štáty, berúc do úvahy najmä svoje geografické a klimatické podmienky, však nemôže byť za žiadnych okolností kratšia ako tri týždne;
- (b) pôdu, na ktorej sa pestuje ovocie a zelenina, s výnimkou ovocných stromov;
- (c) na pôdu určenú na pestovanie ovocia a zeleniny, ktorých zberané časti sú spravidla v priamom kontakte s pôdou a spravidla sa konzumujú surové, po dobu 10 mesiacov pred zberom úrody a počas samotného zberu.

Článok 8

Pri používaní kalov je potrebné dodržiavať tieto zásady:

- kal musí byť použitý takým spôsobom, aby boli zohľadnené požiadavky výživy rastlín a aby sa nezhoršila kvalita pôdy a povrchovej a podzemnej vody;
- ak je kal používaný na pôdach, ktorých pH je menšie ako 6, členské štáty zohľadnia zvýšenú mobilitu a prístupnosť ťažkých kovov na rastliny, a ak je to potrebné, znížia limitné hodnoty, ktoré stanovili v súlade s prílohou I A.

Článok 9

Kal a pôda, na ktorej je kal použitý, podliehajú analýze, ako je to uvedené v prílohách II A a II B.

Referenčné metódy pre odber vzoriek a analýzy sú vyznačené v prílohe II C.

Článok 10

1. Členské štáty zabezpečia vedenie aktuálnych záznamov, ktoré registrujú:

- (a) množstvá vyprodukovaných kalov a ich množstvá dodané na použitie v poľnohospodárstve;
- (b) zloženie a vlastnosti kalov vo vzťahu k ukazovateľom uvedeným v prílohe II A;
- (c) spôsob vykonanej úpravy určenej článkom 2 písm. b);
- (d) mená a adresy príjemcov kalov a miesto ich použitia.

2. Záznamy sú prístupné príslušným orgánom a slúžia ako podklady pre súhrnnú správu uvedenú v článku 17.
3. Údaje o metódach úpravy a výsledky analýz budú na požiadanie k dispozícii príslušným orgánom.

Článok 11

Členské štáty môžu vyňať z pôsobnosti článku 6 písm. b) a článku 10 ods. 1 písm. b), c) a d) a odseku 2 kaly z čističiek odpadových vôd s kapacitou čistenia pod 300 kg BSK₅/deň, ktoré sú určené v prvom rade na čistenie odpadových vôd z domácností, čo zodpovedá ekvivalentu 5000 osôb.

Článok 12

Ak to vyžadujú podmienky, členské štáty môžu prijať prísnejšie opatrenia, ako sú stanovené v tejto smernici.

Každé rozhodnutie tohto typu bude oznámené Komisii v súlade s existujúcimi dohodami.

Článok 13

Prispôsobenie sa vedecko-technickému pokroku sa vzťahuje v súlade s postupom stanoveným v článku 15 na ustanovenia príloh tejto smernice, okrem ukazovateľov a hodnôt uvedených v prílohách I A, I B a I C, na všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť stanovenie hodnôt a ukazovateľov pre analýzy, uvedených v prílohách II A a II B.

Článok 14

1. Týmto sa ustanovuje výbor pre prispôsobenie tejto smernice vedecko-technickému pokroku (ďalej len „výbor“). Pozostáva zo zástupcov členských štátov a predsedá mu zástupca Komisie.
2. Výbor si vypracuje svoj rokovací poriadok.

Článok 15

1. Tam, kde je potrebné dodržiavať postup ustanovený v tomto článku, postúpi predseda vec výboru buď z vlastnej iniciatívy, alebo na požiadanie zástupcu členského štátu.
2. Zástupca Komisie predloží výboru návrh opatrení, ktoré sa majú prijať. Výbor predloží svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú určí predseda podľa naliehavosti záležitosti. Stanovisko sa prijíma na základe väčšiny 54 hlasov, hlasy členských štátov sa vážia podľa ustanovení v článku 148 ods. 2 zmluvy. Predseda nehlasuje.
3. (a) Komisia prijme zamýšľané opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

(b) Ak plánované opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru alebo stanovisko chýba, Komisia bezodkladne predloží Rade návrh týkajúci sa opatrení, ktoré je potrebné prijať. Rada koná na základe kvalifikovanej väčšiny.

(c) Ak po uplynutí troch mesiacov od podania návrhu Rada nekoná, navrhnuté opatrenia prijme Komisia.

Článok 16

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do troch rokov od jej oznámenia.

Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 17

Päť rokov po oznámení tejto smernice a následne každé štyri roky pripravujú členské štáty súhrnnú správu o používaní kalov v poľnohospodárstve, kde uvedú používané množstvá, dodržiavané kritériá a problémy, ktorým čelili; túto správu predložia Komisii, ktorá tieto informácie uverejní. Na základe tejto správy, ak to bude potrebné, predloží Komisia príslušné návrhy na zvýšenú ochranu pôdy a životného prostredia.

Článok 18

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 12. júna 1986

za Radu

predseda

P. WINSEMIUS

PRÍLOHA I A
Limitné hodnoty koncentrácií ťažkých kovov v pôde

(mg/kg sušiny v reprezentatívnej vzorke pôdy s pH od 6 do 7, ako je to uvedené v prílohe II C)

Ukazovatele	Limitné hodnoty
Kadmium	1 - 3
Meď ² Nikel ²	50 - 140
Olovo	30 - 75
Zinok ²	50 - 300
Ortuť	150 - 300
Chróm ³	1 - 1,5
	-

1) Členské štáty môžu povoliť prekročenie limitných hodnôt, ktoré stanovili v prípade použitia kalov na pôdu, ktorá bola v čase oznámenia smernice určená na zneškodňovanie kalov, ale na ktorej sa pestujú len technické potravinové plodiny pre spotrebu zvierat. Členské krajiny musia informovať Komisiu o počte a type týchto miest. Musia sa tiež snažiť zabezpečiť, aby nebolo ohrozené ľudské zdravie a životné prostredie.

2) Členské štáty môžu povoliť prekročenie limitných hodnôt, ktoré stanovili vo vzťahu k týmto ukazovateľom na pôdu s pH trvale vyšším ako 7. Maximálna povolená koncentrácia týchto ťažkých kovov nesmie v žiadnom prípade prekročiť tieto hodnoty o viac ako 50 %. Musia sa tiež snažiť zabezpečiť, aby nebolo ohrozené ľudské zdravie a životné prostredie a najmä podzemná voda.

3) V tejto etape nie je možné stanoviť limitné hodnoty pre chróm. Rada tieto limitné hodnoty stanoví neskôr na základe návrhov predložených Komisiou, do jedného roka od oznámenia tejto smernice.

PRÍLOHA I B
Limitné hodnoty koncentrácií ťažkých kovov v kaloch na použitie v poľnohospodárstve

(mg/kg sušiny)

Ukazovatele	Limitné hodnoty
Kadmium	20 - 40
Meď	1000 - 1750
Nikel	300 - 400
Olovo	750 - 1200
Zinok	2500 - 4000
Ortuť	16 - 25
Chróm ¹	-

1) V tejto etape nie je možné stanoviť limitné hodnoty pre chróm. Rada tieto limitné hodnoty stanoví neskôr na základe návrhov predložených Komisiou, do jedného roka od oznámenia tejto smernice.

PRÍLOHA I C
Limitné hodnoty množstiev ťažkých kovov, ktoré sa môžu ročne pridať do poľnohospodárskej pôdy, vychádzajúc z desaťročného priemeru

(kg/ha/rok)

Ukazovatele	Limitné hodnoty ¹
Kadmium	0,15
Meď	12
Nikel	3
Olovo	15
Zinok	30
Ortuť	0,1
Chróm ²	-

1) Členské štáty môžu povoliť prekročenie limitných hodnôt, ktoré stanovili v prípade použitia kalov na pôdu, ktorá bola v čase oznámenia smernice určená na zneškodňovanie kalov, ale na ktorej sa pestujú len technické potravinové plodiny pre spotrebu zvierat. Členské krajiny musia informovať Komisiu o počte a type týchto miest. Musia sa tiež snažiť zabezpečiť, aby nebolo ohrozené ľudské zdravie a životné prostredie.

2) V tejto etape nie je možné stanoviť limitné hodnoty pre chróm. Rada tieto limitné hodnoty stanoví neskôr na základe návrhov predložených Komisiou, do jedného roka od oznámenia tejto smernice.

PRÍLOHA II A

Analýza kalov

1. Pravidlom je, že kal musí byť analyzovaný minimálne každých šesť mesiacov. Ak sa zmenia vlastnosti upravovaných odpadových vôd, musí sa zvýšiť častota analýz. Ak výsledky analýz nekolíšu počas celého roka vo významnej miere, kal musí byť analyzovaný minimálne každých 12 mesiacov.
2. Ak nebola v prípade kalov z čističiek odpadových vôd uvedených v článku 11 vykonaná ich analýza v období 12 mesiacov pred vykonávaním tejto smernice v každom členskom štáte, musí byť táto analýza vykonaná do 12 mesiacov po vykonávaní, alebo ak to je vhodné, do šiestich mesiacov od rozhodnutia, ktoré povoľuje používať kaly z týchto zariadení v poľnohospodárstve. Členské štáty rozhodnú o častoti ďalších analýz na základe výsledkov z prvých analýz, všetkých zmien vlastností upravovaných odpadových vôd a všetkých ostatných odborných faktorov.
3. Podľa ustanovení odseku 4 by mali analýzy zahŕňať tieto ukazovatele:
 - sušina, organické látky
 - pH
 - dusík a fosfor
 - kadmium, meď, nikel, olovo, zinok, ortuť, chróm.
4. Členské štáty rozhodnú v prípade medi, zinku a chrómu o častoti vykonávaných analýz, ak sa ukáže, že nie sú v čističkách upravovaných odpadových vodách prítomné alebo sú prítomné iba v nepatrných množstvách tak, aby boli splnené požiadavky príslušných orgánov príslušných členských štátov.

PRÍLOHA II B

Analýza pôdy.

1. Vždy ak sa používa iný kal ako je kal z čističiek odpadových vôd uvedených v článku 11, členské štáty musia najprv zabezpečiť, aby obsah ťažkých kovov v pôde neprekročil limitné hodnoty limitov stanovené v súlade s prílohou I A. Členské štáty na tento účel, berúc do úvahy dostupné vedecké údaje o vlastnostiach pôdy a jej homogenite, rozhodnú, aké analýzy budú vykonané.
2. Členské štáty určia častota ďalších analýz, berúc do úvahy obsah kovov v pôde pred použitím kalov, množstvo a zloženie použitých kalov a všetky ostatné odborné faktory.

3. Analýzy by sa mali zahrňovať tieto ukazovatele:

- pH
- kadmium, meď, nikel, zinok, ortuť a chróm.

PRÍLOHA II C
Odber vzoriek a metódy analýzy

1. Odber vzoriek pôdy

Reprezentatívne vzorky pôdy na analýzu by mali byť normálne vytvorené zmiešaním 25 základných vzoriek odobratých z plochy nepresahujúcej 5 hektárov, ktorá je obhospodarovaná za rovnakým účelom.

Vzorky musia byť odoberané do hĺbky 25 cm, ak hĺbka povrchu pôdy nie je menšia ako táto hodnota; hĺbka odberu však v posledne zmienenom prípade nesmie byť menšia ako 10 cm.

2. Odber vzoriek kalov

Vzorky kalov musia byť odobraté po jeho úprave, ale pred jeho dodaním užívateľovi a mali by byť typické pre celú ich produkciu.

3. Metódy analýzy

Analýza ťažkých kovov musí byť vykonaná po silnom kyslom výluhu. Referenčnou metódou analýzy musí byť atómová absorpčná spektrofotometria a určovacia hranica pre každý kov by nemala byť väčšia ako 10 % príslušnej limitnej hodnoty.